

GONIECZESTOGHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Ubezpieczenie pracowników umysłowych

„Dziennik Ustaw“ (Nr. 120) ogłasza ustawę o rozciągnięciu przepisów ustawy z 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia pracowników umysłowych. Ustawa wprowadza jednak kilka zmian, które należy omówić.

Obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia podlegają pracownicy umysłowi bez różnicy płci, którzy ukończyli 18 lat życia i pozostają w stosunku najmu pracy w przedsiębiorstwach, prowadzonych w sposób przemysłowy, o ile przedsiębiorstwa te zatrudniają powyżej 5 pracowników. Wyłączenia z pod tego obowiązku są pracownicy umysłowi, zarabiający powyżej 500 zł. miesięcznie. Kategorje pracowników, podlegających obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia, określi rozporządzenie ministra pracy.

Wkładki opłacane od robotników, wynoszą 2 proc. każdorazowo wypłacanych zarobków, przytem najwyższą normą zarobku, stanowiącego podstawę do obliczania wkładek, jest 5 złotych, natomiast wkładki, uiszczane w stosunku do pracowników umysłowych wynoszą 2,5 proc. każdorazowo wypłacanych zarobków, przytem analogicz na najwyższą normą zarobku dziennego wynosi 8 złotych. Z wkładek zakładów pracy jedną czwartą płać robotnicy, a trzy czwarte przedsiębiorcy, w stosunku zaś do pracowników umysłowych pracodawcy potrącają dwie piąte wkładek a trzy piąte dopłacają z funduszy własnych. Od zarobku więc w wysokości 150 złotych wkładki wyniosą:

	wkład	ubezpie-	praco-
	ka	czony	dawca
za robotnika	3,00	0,75	2,25
za pracownika	3,75	1,50	2,25

Z powyższego wynika, że zwiększenie wkładki za pracownika umysłowego pokrywa sam ubezpieczony, płać od jednakowego zarobku dwa razy więcej, niż robotnik.

Skarb państwa, który dopłaca 50 proc. do wkładek za pracowników umysłowych nie bierze żadnego udziału nawet w pokryciu tej części niedoboru, która powstała na skutek akcji ubezpieczeniowej pracowników umysłowych, co ma miejsce odnośnie do robotników. Celem utrzymania zarobku dziennego, stanowiącego podstawę do obliczania wkładek i wypłaty zasiłków a) dla robotników dzieli się ich faktyczny zarobek bez żadnych potrąceń za ostatni okres płatniczy przez liczbę dni, faktycznie przepracowanych w tym okresie, i b) dla pracowników umysłowych dzieli się przez 30 ich faktyczny zarobek miesięczny bez żadnych potrąceń.

Wysokość zasiłku wynosi dla robotnika od 30 proc. (samotny) do 50 proc. (obciążony rodziną, złożoną z więcej niż 5 osób). Okres wypłacania zasiłków jest jednakowy dla robotników i pracowników umysłowych. W tych jednakże wypadkach, gdy pracownik w razie rozwiązania stosunku najmu pracy bez wypowiedzenia otrzymał odszkodowanie, prawo do pobierania zasiłków na wypadek bezrobocia zaczyna się od dnia następującego po ukończeniu okresu, za który otrzymał odszkodowanie.

Administracja akcji ubezpieczeniowej zajmuje się zarząd główny Funduszu bezrobocia, którego dzisiejszy skład jest powiększony o 1 pracodawcę i 2 przedstawicieli pracowników umysłowych.

Ustawa omawiana wchodzi w życie w miesiąc po jej ogłoszeniu, t. j. 3 stycznia 1926 r., przeprowadzenie zaś zabezpieczenia pracowników umysłowych na wypadek bezrobocia na obszarze Rzeczypospolitej nastąpi w ciągu

4 miesięcy od dnia wejścia jej w życie. W odniesieniu do pracowników umysłowych zarówno ustawa z 18 lipca 1924 r. jako też ustawa obecnie uchwalona traci moc obowiązującą po upływie 2 lat od dnia ogłoszenia ustawy, przytem Rada ministrów władna be-

dzie w stosunku do pracowników umysłowych przedłużyć moc obowiązującą tych ustaw jeszcze na rok.

Ubezpieczenie pracowników umysłowych obowiązuje zatem do 3 grudnia 1927 r. Przypuszcza się, że do tego czasu nastąpi uchwalenie ogólnej ustawy o różnego rodzaju ubezpieczeniach dla pracowników umysłowych.

J. L.

Clemenceau upatrzony na dyktatora Francji.

Faszyści fracuscy organizują się.

Paryż. Niezadowolone żywioły prawnicze francuskiej utworzyły związek faszystowski, który tem się różni od włoskiego faszystów, zamiast czarnych koszul nosi... niebieskie. Prócz „Niebieskich koszul“ organizują się jeszcze inne bojówki przeciw rządowi. I tak literat Pierre Dominique założył klub, który nazywał „Klubem Kamila Desmoulins“ na pamiątkę rewolucji francuskiej.

Program tego „klubu“ jest następujący: 1) Rozwiązanie parlamentu, 2) Ustanowienie Komitetu ocalenia publicznego z nieograniczonym pełnomocnictwem, 3)

rząd musi spełniać dyrektywy Komitetu ocalenia publicznego.

Na prezidenta honorowego klubu proponuje Emile Bue, naczelny redaktor „Eclair“... „tygrysa“ Clemenceau, który raz jeszcze ma odegrać rolę zbawcy ojczyzny. — Chodzi tu o dyktaturę, która uratowałaby Francję od upadku.

Stronnictwa prawicowe zrywają jednak nadzieje, że bez zamachu stanu uda się im zrekonstruować gabinet w ten sposób, żeby powstała „wielka narodowa koalicja“. — Upadek ministra finansów Loucheur'a stwarza właśnie sytuację, którą zechcą prawicowcy żywo wyzyskać.

Przesilenie rządowe w Niemczech

Program wielkiej koalicji

Berlin. — Wczorajsza prowizoryczna zgoda przedstawicieli partii na utworzenie wielkiej koalicji, pisma dzisiejsze komentują jako krok, rokujący pewne nadzieje na likwidację kryzysu gabinetowego. Frakcja socjal-demokratyczna i ludowa, reprezentująca dwa skrajne skrzydła przyszłej koalicji, od były wczoraj wieczorem posiedzenia, które zostaną dzisiaj wznowione. Nadzieje również wyznaczone jest nowe spotkanie przywódców partii.

O warunkach wczorajszej ugody tymczasowej „Vossische Ztg.“ dowiaduje się, co następuje: Przywódcy partii uznali konieczność obrony republikańskiej formy rządu i zwalczania tendencji wyrotowych. W zakresie polityki zagranicznej przyszła koalicja będzie stała na gruncie „traktatów locarneckich“. W dyskusji wczorajszej omawiany był również udział Niemiec w mającej się odbyć międzynarodowej

konferencji gospodarczej, a potrzeba utworzenia wspólnej polityki ekonomicznej dla całej Europy.

W kwestii systemu podatkowego, wobec niemożności uregulowania zgór polityki podatkowej rządu, zgromadzeni postanowili powołać wspólny komitet ekspertów, któryby opracował program sprawiedliwego rozłożenia ciężarów podatkowych.

W kwestiach społecznych przywódcy partii ustalili, że rząd przygotuje ustawę o ochronie i czasie pracy, opartą na zasadzie 8-godzinnego dnia roboczego, lecz posiadającą pewną elastyczność, potrzebną dla konkurencji z przemysłem zagranicznym.

Wreszcie zebrani postanowili, że rząd ratyfikuje konwencję waszyngtońską o 8-godzinnym dniu pracy pod warunkiem, że konwencja ta będzie jednocześnie ratyfikowana przez rządy francuski i belgijski.

Wojna domowa w Chinach

Układ z rządem sowieckim. W razie wojny Chiny wyślą Rosji na pomoc trzecią część swej olbrzymiej armji

Szanghaj. — Dziennik „Sin-Wan-Pao“ podaje wiadomość, jakoby generał Feng zawarł z rządem sowieckim układ, w którym zobowiązuje się utworzyć w Chinach północno-zachodnich republiki sowieckie. W Mongolji mają być wybudowane dwie nowe linje kolejowe w celu uzyskania lepszego połączenia nowej chińskiej republiki z Rosją Sowiecką. Ze swej strony Moskwa zobowiązuje się wypłacić chińskiej republice sowieckiej 18 milj. fr. subwencji wojskowej. Według układu, na wypadek wojny między Rosją Sowiecką a innym państwem, chińska republika sowiecka wyśle Rosji na pomoc jedną trzecią swej armji, Rosja zaś w podobnym wypadku dostarczy generałowi Fengowi 50 tys. żołnierzy. Ten zaś dziennik donosi, że generał Feng ogłosił manifest, w którym domaga się uwzględnienia wszystkich „traktatów, zawartych z państwami imperjalistycznymi“.

London. — Z Tokio donoszą, że dwa torpedowce japońskie otrzymały rozkaz dostarczenia do Tien-Tsinu środków żywności, których brak daje się tam silnie odczuć. Krają pogłoski, że oficerowie Czang-Tso-Lina opuścili swego szefa, mimo to Czang-Tso-Lin zdecydowany jest walczyć dalej.

Szanghaj. — Wczoraj w godzinach popołudniowych zawiązała się krwawa bitwa na odłanku / ei-Czi-Pu — w odległości 50 km. od Mukdena. Wynik bitwy zdecydowany prawdopodobnie o losie Czang-Tso-Lina.

Tientsin. — Wojsko gen. Li-Czing-Lina zadało klęskę wojskom gen. Feng Yu-Ksianga. Gen. Wu-Pei-Fu rozpoczął marsz na Szanghaj. Komunikacja kolejowa z Tientsinem została przerwana.

Ministrowie jako przestępcy Kryminalni

Nawet w skromnej Danji minister sprawiedliwości był oszustem

Aresztowanie p. Huberta Lindego człowieka, który dwukrotnie piastował tę funkcję ministerjalną w Odrodzonej

mianowicie bywa daleko gorzej. Przymiemy sobie Danję, w której minister sprawiedliwości, bardzo wybitny prawnik, człowiek używający przez długie lata opinii nieskazitelnej, okazał się zwykłym oszustem i fałszerzem dokumentów w celach ciągnięcia zysku. Aresztowany przyznał się zupełnie cynicznie do swoich zbrodni. Został też skazany na trzy lata ciężkiego więzienia. Tę karę odsiedział jak zwykły zbrodniarz.

We Francji, podczas słynnej sprawy Panamskiej minister robót publicznych Balthaut przyznał się otwarcie do wzięcia łapówki w wysokości miliona franków (była to wtedy przed 30 laty olbrzymia suma) za wydanie koncesji w sposób krzywdzący interesy Państwa. Skazano go też na 5 lat więzienia.

W powojennych Niemczech szereg ministrów siedział pod kluczem za nadużycia na szkodę państwa.

W przedwojennej Austrii, podczas słynnego procesu karnego Offenheima adwokat wiedeński dr. Neuda zarzucił publicznie ministrowi przemysłu i handlu Banhansowi wzięcie łapówki. Banhans musiał natychmiast podać się do dymisji. Do procesu jednak nie przyszło, ponieważ Neuda uczynił swoje zarzuty w sposób dosyć ogólnikowy.

Natomiast już podczas wojny aresztowano i osadzono w więzieniu byłego ministra wojny, generała Auffenberga pod zarzutem, że wyzyskiwał tajemnice polityczno-wojskowe celem gry na giełdzie.

I tutaj także śledztwo umorzono i do procesu nie doszło, a więc sprawa skończyła się kilkutygodniowym więzieniem śledczym.

W Bułgarii stawianie ministrów przed sąd za zwykłe przestępstwa kryminalne, a najczęściej za kradzieżę grosza publicznego i za fałszowanie dokumentów, było na porządku dziennym. Głośny bułgarski mąż stanu Stambulow, wielokrotny prezes ministrów, później zamordowany z rozkazem księcia Ferdynanda, który, dopiero później ogłosił się królem, mawiał:

„Lubię, jeżeli większość moich ministrów kradnie, ponieważ wtedy mam ich w ręku i muszę robić to, czego od nich zażadam“.

P. Linde jest w Polsce pierwszym ministrem, który został aresztowany pod zarzutem przestępstwa kryminalnego. Wyrażamy nadzieję, a nawet i pewnością, że będzie i ostatni.

TELEGRAMY

Premjer bawarski za przywróceniem monarchji

Monachium. Prezydent ministrów Held wygłosił w parlamencie trzygodzinną mowę, w której oświadczył się za rewizją konstytucji wejmarskiej. Polemicznie z socjalnymi demokratami, oświadczył Held, że związek wernych Bawarów ma na celu propagandę idei monarchistycznej w drodze legalnej i konstytucyjnej. Ja sam; powiódł Held, jestem dumny z tego, że jestem legitymistą i szanuję ustawy, jak długo one są prawomocne.

800 upadłości w jednym miesiącu w Niemczech

„Neues Wiener Tagblatt“ donosi z Berlina: Przesilenie gospodarcze w Niemczech objawia się w zwiększonej liczbie konkursów. Urzędowa statystyka podaje za listopad 800 konkursów. Jest to cyfra rekordowa dla stosunków niemieckich. Statystyka za grudnia wykazuje, że dziennie zgłaszanych było 30 do 35 konkursów. Cyfry odnośnie do stycznia i lutego będą jeszcze większe. Również bezrobocie wzrasta. Szczególnie dużo jest pozabawionych pracy bankowców, bo aż 235.000. Wyalenie dalszych 15 do 30 tysięcy urzędników bankowych nastąpi bezpośrednio.

Polsce wywaro wielkie wrażenie: Minister aresztowany pod zarzutem nadużyć pieniężnych! Niebywałe!

Ale jednak późniejszy się, że Polska do tej pory była jedynym krajem, w którym jeszcze nie zaarrestowano żadnego ministra za zwykłe przestępstwa kryminalne.

W innych krajach bywa inaczej, a

Loucheur ustąpił.

Paryz. Wkrótce po godzinie wpół do 9 ej wieczorem stało się wiadome, że Loucheur ustąpił. — Rada ministrów, która odbędzie się jutro przed południem, zajmie się kwestją zamianowania następcy Loucheura. Za kandydatów na to stanowisko uchodzą: Caillaux, o którym Briand wczoraj wyraził się jako o idealnym ministrze skarbu, oraz radykalny senator Marraud, były minister spraw wewnętrznych w gabinecie Brianda w r. 1921. Wymieniają także nazwisko Bonakowskiego z lewego skrzydła opozycji. Nowemu ministrowi skarbu przydać będzie do boku fachowiec. Briand odbył wczoraj konferencję z Caillaux.

Zwycięstwo Anglii w sprawie Mossulu.

Genewa. Środowe posiedzenie Rady Ligi Narodów zakończyło się zupełnym zwycięstwem Anglii.

Najprzód Rada przyjęła propozycję angielską co do 25 letniego przedłużenia mandatu jej nad Irakiem, po czym przyznała teren mossulski Irakowi.

Delegacja turecka nie wzięła udziału w posiedzeniu, natomiast wystosowała jeszcze raz do Rady Ligi Narodów list, w którym zaznacza swoje stanowisko.

Sanacja gospodarcza Gdańska

Gdańsk. — Senat obradował wczoraj z przedstawicielami związków robotniczych w sprawie zlikwidowania przesilenia gospodarczego. Robotnicy postawili następujące żądania: dostarczenie im pracy we wszystkich gałęziach, po staraniu się o uzyskanie zamówień za granicznych, przestrzeganie 8-godzinnego dnia pracy i rozszerzenie akcji zapomóg doraźnych. W żadnym wypadku nie należy dopuścić do skrócenia dodatków od podatku za r. 1924 od przemysłu i handlu, gdyż w r. ub. dochody były tak poważne, że kupcy i przemysłowcy są w stanie podatki te uregulować. Zamiast przewidzianego uwolnienia robotników zatrudnionych przy robotach publicznych należy natychmiast zredukować wyższy personel urzędniczy. Należy zredukować pensje urzędnikom, a urzędnikom, pochodzącym z Rzeszy, należy zaproponować powrót do kraju.

Niepokojący spadek franka francuskiego.

London. Frank francuski doznał dalszego dotkliwego spadku. Notowano go tu dzisiaj po kursie 135 1/8. W kołach giełdowych liczą się z możliwością dalszego spadku.

Przyjaźń Niemiec dla Turcji.

Wczoraj krążyły tu pogłoski, że Anglia pragnie wciągnąć Niemcy w afere Mossulu w ten sposób, że przyrzeka im współdziałanie w eksploatacji ropy.

W tutejszych kołach niemieckich twierdzą, że odnośnie zabiegów Anglii nie odnosi skutku. Niemcy nigdy nie dadzą się użyć za narzędzie w turckiej polityce Anglii i przyjaźń z Turcją dla Rzeszy o wiele ważniejsza, niż cała ropa w Mossulu.

Spisek na komisarza Jouvencila

Bejrut. Wysoki komisarz francuski de Jouvencil podczas swego pobytu w Aleppo został powiadomiony, iż planowany jest spisek na jego życie, jak również na życie szeregu wybitnych osobistości w Syrii. Policja jest już na tropie spisku i znane jej są nazwiska głównych jego organizatorów.

Koncesje japońskie w Sowdeppji

Moskwa. Wczoraj został tu podpisany układ koncesyjny, dotyczący przekazania części kopalni węgla kamiennego na północnym Sachalinie na przeciąg lat 45 firmom japońskim wskazanym przez rząd japoński. W imieniu rządu sowieckiego układ ten podpisali Dzierżyński i Litwinow.

Rokozs policji w Ulsterze.

London. — Zarządzenie zmniejszenia stanu liczebnego policji w Republice Ulsteru wywołało niespodziewany sprzeciw ze strony żołnierzy policyjnych tem zarządzeniem bezpośrednio dotkniętych. Zażądali oni odszkodowania po 200 funtów na głowę, a otrzymawszy odmowną odpowiedź, podjęli otwarty rokozs i zajęli koszar w Bally-Castle i Londonderry. Oficerów uwięziono. Rokozs przedniósł się również na Belfast, gdzie przy-

6. + p.

WALERJA AMAZDZIŃSKA

po dwóch i czterech dniach cierpienia zmarła dnia 16 Grudnia 1925 r. przeżywszy lat 57.

Wyprawą pogrzebną z Zakładu Paraliżowanych na cmentarz Św. Rocha odbędzie się we Czwartek dnia 17-go t. m. o godzinie 1 ej po południu. Na smutne to obrzędy zapraszają krewnych przyjaciół i znajomych

Siostra z mężem i dziećmi.

szo do starcia z wojskiem. Lecki i tu rozkoszanie zwyciężyli, gdyż zajęli koszarę i uwięzili oficerów.

Rząd nie myśli kapitulować, lecz przystąpi do użycia siły względem opornych.

Ogłoszenie świętej wojny przeciw Francji.

London. Z Kairu donoszą, że one gdaj została ogłoszona w całej Syrii święta wojna przeciwko Francji. Według urzędowych doniesień wydał sultan Atrasz odezwę zabraniającą zasiać w zboża, aby wszyscy mężczyźni od 20 do 60 lat stanąć mogli do szeregów armii Druzów. Wydano ponadto odezwę z której wynika, — że każdy mężczyzna, który nie będzie uczestniczył w świętej wojnie zostanie wykluczony z rodziny muzułmańskiej.

Ustawa o walce z drożyzną przyjęta ostatecznie przez komisję.

Warszawa. Sejmowa komisja walki z drożyzną przyjęła wczoraj w trzecim czytaniu rządowy projekt ustawy o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku.

Wprowadzono przytem kilka poprawek do art. 1, dotyczącego upoważnienia Rady ministrów do regulowania wywozu i przemianu zboża oraz cen artykułów żywnościowych, odzieży i obuwia. Do artykułu tego dodano, iż decyzja Rady ministrów w tej mierze musi być poprzedzona zasięgnięciem opinii organizacji fachowej. Na wniosek pos. Gościckiego (Z. L. N.) uchwalono, iż ustawa ma obowiązywać do 31 sierpnia 1926 r.

Premjer Skrzyżński w Belwederze.

Warszawa. We wtorek p. premier Skrzyżński przyjęty był w Belwederze przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej któremu przedstawił projekty rządu, zmierzające do uporządkowania finansów państwowych.

Bank Gospodarstwa Krajowego zaczyna oszczędzać!

Warszawa. — Pisma donoszą, iż Bank Gospodarstwa Krajowego ma zamiar przeprowadzić u siebie personalną akcję oszczędnościową. Między innymi ma być skasowane stanowisko t. zw. plenipotenty(?) Banku Gospodarstwa Krajowego na terenie Ameryki(?), które piastuje niejaki p. Adamski, podobno dzięki zyczeniu b. ministra przem. i handlu Kłarnera. Do stanowiska p. Adamskiego przywiązana jest pensja 1.500 dolarów miesięcznie oraz odpowiednia suma na biura, reprezentacje, auta i t. d. Ponieważ okazało się, że działalność Banku Gospodarstwa Krajowego na terenie Ameryki jest nader nikła, i że mogą ją z tym samym skutkiem prowadzić jeszcze tamtejsze placówki dyplomatyczne, p. Adamski odwołany został przed kilku miesiącami do kraju, pensję jednak pobiera w dalszym ciągu. Zarząd banku natrafia w tej sprawie na trudności, ponieważ p. Adamski ma kilkuletni kontrakt. Dowiadujemy się równocześnie, iż p. Adamski, oprócz wspomnianej pensji otrzymał podobno 2 procent prowizji przy realizacji pożyczki Dillonowskiej.

Czy prezes Banku Polskiego ustąpi?

Warszawa. — Koła polityczne i finansowe stolicy, śledząc z zainteresowaniem sprawę ewentualnego ustąpienia prezesa Banku Polskiego, Karpińskiego. Ponieważ istnieje fałszywa legenda o rzekomej nieusurwowności prezesa Banku Polskiego w ciągu lat pięciu, przeto z miarodajnego źródła informują, iż w rzeczywistości ustąpienie wczesniejsze jest możliwe w myśl statutu banku, a to w sposób następujący:

Statut Banku przewiduje powołanie

w pewnych wypadkach specjalnego ciała, złożonego z delegata ministerstwa skarbu, pierwszego prezesa trybunału administracyjnego i pierwszego prezesa sądu najwyższego. Ciało to rozpatruje kwestję, czy prezes Banku jest odpowiedni na swoje stanowisko. Po rozpatrzeniu sprawy przedkłada Radzie ministrów odrębne orzeczenie, po czem Rada min. występuje z wnioskiem o usunięcie prezesa Banku do Prezydenta Rzeczypospolitej.

W kołach, zbliżonych do ministerstwa skarbu mówi się o możliwości zastosowania powyższej procedury w obecnym wypadku.

Co spowodowało bezpośrednio aresztowanie p. Lindego?

Warszawa. Bezpośrednim powodem aresztowania p. H. Lindego było wykrycie drugiej szkodliwej dla interesów P. K. O. gwarancji na sumę 20,000 dolarów.

Sledztwo idzie w kierunku ustalenia, czy prawdą jest, że p. Linde miał u siebie w biurku „specjalny dzienniczek podawczy”, do którego zaciągał sprawy, na których mu specjalnie zależało.

Przeciw rozrzućności w armji

Warszawa. „Gazeta Powszechna”, organ naszych rolników — w związku z debatami nad mową min. Dziechowskiego, pisze:

Jeżeli pytania, postawione panu ministrowi Żeligowskiemu na piątkowym posiedzeniu sejmowej komisji wojskowej miały jakieś uzasadnienie, to trzeba przyznać, że konie w armji naszej są bardzo wysoko cenione, skoro w DOK. Brześć lecenie konia podobno kosztowało aż 6000 złotych. Armje innych państw napewno zadawalniają się mniej cennymi rumakami.

Naprawa jednego samochodu w warsztatach wojskowych podobno ma kosztować więcej, aniżeli nowy samochód najnowszej marki. Tutaj właśnie należy wkroczyć i zaprowadzić oszczędności. Takie właśnie leczenia i naprawy mogą nas zniszczyć zupełnie.

Z procesu Steigera.

Lwów. — Na wczorajszej rozprawie prokurator Hryniewiecki w przeszło 4-ro godzinnym przemówieniu przedstawił dowody winy Steigera i zbijał dowody obrony oraz żądał wydania wyroku za sądzającego. O g. 3.30 pp. rozprawę odroczone do dzisiaj. Dzisiaj przemawiał obrońca dr. Loewenstein.

Przemówienie d-ra Loewensteina trwało prawie 6 godzin. Wygłoszone zostało z poryjającą siłą, cechowane je wielką umiętnością, z jaką trudno się dzisiaj spotkać.

Wobec tego, że prokurator zachce repleki, we czwartek nastąpi resume przewodniczącego, a prawdopodobnie późno wieczorem zapadnie wyrok.

Protest przeciwko bredniom „Dziennika Ludowego”

„Dziennik Ludowy”, wychodzący we Lwowie wystąpił z enuncjacjami, które wyległy się w socjalistycznym mózgu jakiegoś niepoczytalnego pismaka. Oto ni mniej ni więcej zarzuka się obywateli „ultrakatolickiemu” rozpisywaniu pogrozek do sędziów zasiadających w procesie Steigera grozących śmiercią sędziom w razie jego uwolnienia. Przeciwno tej potwornej, oszczerczej kampanji wystosowały protest następujące organizacje: Arcybractwo Królowej Korony Polskiej, Czytelnia katolicka, Liga katolicka parafjalna, Towarzystwo im. Piotra Skargi Związek katolickich polek, Związek Sodalności Marjańskich, żeńskich i męskich, Liga samoobrony społecznej, Liga ku ochronie czci, Narodowa Organizacja Kobiet, Zjednoczenie polskich chrześcijańskich towarzystw kobiecych

Pożegnanie ustępującego Szefa Sztabu Generalnego

Warszawa. W dniu 16 bm. o g. 12 w południe, wszyscy szefowie oddzia-

łów, departamentów i wydziałów ministerstwa spraw wojskowych, zbiórą się w gmachu Sztabu Generalnego, by pożegnać się z ustępującym Szefem Sztabu Gen., gen. Stanisławem Hallerem.

Gen. Stanisław Haller prawdopodobnie skorzysta z dłuższego urlopu kuracyjnego, na co ze względu służbowych nie mógł sobie dotychczas pozwolić.

Uwolnienie rocznika 1903/I.

Warszawa. Wedle posiadanych z miarodajnych źródeł informacji, jeszcze przed świętami ma być urlopowany w stały stan spoczynku rocznik 1903/I.

Zarządzenia te, będące w związku z radykalnymi oszczędnościami w wojsku, przesądząją niejako dwuletnią służbę wojskową na korzyść jednoroocznej.

Rocznik 1903/I przebywał w szeregach armji 14 miesięcy.

Posel sowiecki w Sejmie

Warszawa. Do Sejmu przybył wczoraj sowiecki poseł, p. Wojków i odbył dłuższą konferencję z prezesem komisji spraw zagr. pos. J. Dębskim. W rozmowie tej p. Wojków informował się w sprawie ustawy o ratyfikacji umowy konsularnej z Rosją sowiecką, która w tym tygodniu ma wejść na porządek dzienny obrad.

Ponadto p. Wojków starał się zbadać — czy nie możnaby rozszerzyć wybiegów do Rosji, projektowaną przez niektórych posłów Wyzwolenia i frakcji komunistycznej w ten sposób, żeby zapewnić współdziałanie przedstawicieli wszystkich grupowań sejmowych.

Spekulacja dolarowa na G. Śląsku.

Do największych ośrodków, robiących duże transakcje walutowe, należą poza Warszawą w pierwszym rzędzie Katowice i Królewska Huta. Tutaj też spekulacja walutowa rozwinięła nawet szersze kregi, aniżeli w Warszawie, gdyż wskutek bliskości granicy niemieckiej i uzyskiwania szybkich informacji o kursie na giełdach niemieckich zarówno banki, jak też ludzie prywatni dokonywali olbrzymich wprost transakcji dolarowych.

Najwięcej transakcji z banków dokonywały banki niemieckie (tzw. D. Banki). Banki te są zasilane stale pieniędzmi centrali, znajdujących się w Niemczech. Cały przemysł, pracujący dawniej z bankami polskimi, jest dzisiaj prawie wyłącznie klientem filii D. banków. Banki te podczas spadku złotego polskiego zyskują największe korzyści. Nie wiadomo jednak, gdzie dewizy te giną, gdyż oddział banku polskiego w Katowicach otrzymuje od nich tylko nieznaczne ilości.

Szczegóły olbrzymiego trzęsienia ziemi

Kraków. W związku z wiadomościami o trzęsieniu ziemi w Horosan donosi „United Press” z Teheranu: Na południu prowincji Horossan nastąpiło gwałtowne trzęsienie ziemi. Miasta Badżistan i Szirman oraz kilka okolicznych wiosek legło w gruzach. Połączenia telegraficzne z tą okolicą są zerwane. Straty materialne są bardzo duże, natomiast ofiar w ludziach było stosunkowo bardzo mało, ponieważ mieszkający ostryżeni pierwszemi wstrząszeniami uciekali w pole.

Wrogie usposobione względem Rzyży Khana duchowieństwo perskie głosi, że trzęsienie ziemi było karą Bożą za popieranie Rzyży Khana, wroga religji.

Represje Kredytowe

będą zastosowane do niesummiennych przedsiębiorstw.

Warszawa. W dniu 14 i 15 b. m. odbywały się w ministerstwie skarbu konferencje przedstawicieli Banku Polskiego, banków państwowych i banków prywatnych, przy udziale komisarzy rządowych przy tych bankach, co do ustalenia metod walki z drożyzną drogą odpowiednich zarządzeń przez interwencje kredytowe.

W wyniku konferencji ustalono, że do firm, praktykujących nieuzasadnioną podwyżkę cen, zastosowane zostaną represje kredytowe, polegające na odmawianiu wszelkich kredytów w pewnych wypadkach zaś na całkowitem wymawianiu tych kredytów.

W wykonaniu tych postanowień, ministerstwo skarbu opracowuje dziś

WŁOSY RATUJĄCIE! Balsam „Radio-Capill” pobudza do życia obumierłe cebulki, wywołuje zadziwiająco szybki (po dwóch 8-miu) bujny porost włosów i brwi, usuwa łupież, rozdwajanie się, łamienie i łamliwość włosów. Zegobiega szwam. Daje i odczucie rezultaty nawet u zupełnie łysych. Żądać tylko w lepszych składkach aptecznych i perfumeryjnych. — 0183

wykaz firm, korzystających z kredytów w Banku Polskim, bankach państwowych oraz instytucjach kredytowych, uzależnionych finansowo od banków państwowych. Posługując się tym wykazem, rząd będzie mógł zastosować represje kredytowe wobec firm, uprawiających bezpodstawną wyższą cenę, jednocześnie we wszystkich instytucjach kredytowych.

Zaznaczyć należy, że związek banków wyraził gotowość całkowitej współpracy z rządem.

Burzenie soboru na Placu Saskim.

Warszawa. W dniu wczorajszym w południe odbyło się zapowiedziane burzenie soboru. Na kilka minut przed wybuchem, policja zamknęła wszystkie wejścia na Plac Saski. Wybuch tym razem nie pociągnął większych uszkodzeń, wypadło tylko kilka szymb w hotelu Europejskim i w okolicznych sklepach. Do wybuchu użyto 5 kilogramów trotylu. Skutkiem wybuchu cały prawie narożnik soboru runął w gruz.

Zerwanie rokowań z Sowietami

Przemysłowcy łódzcy wracają z Moskwy z nieczem.

Łódź. Nadeszła do Łodzi od bawiających w Moskwie przemysłowców łódzkich z przesłaniem Zw. eksportowego pp.: Biedermanek i Arlettem — depesza w sprawie pertraktacji o utworzenie składów łódzkich towarów włóknienniczych w Moskwie. Z depeszy tej wynika, iż rosjanie nie chcą prowadzić żadnych pertraktacji, ani też dokonywać z Łodzią żadnych transakcji, dotyczących zarówno towarów jak i przemyłu.

Przyczyną tego jest wprowadzenie w Polsce z dniem 1 stycznia 1926 r. podwyżek w taryfach celnych, które dotkną eksportowaną z Rosji do Polski szczeni. Ponieważ szczenica ta stanowi niecałe 10 proc. ogólnego eksportu Rosji nie może więc w sposób zasadniczy wpłynąć na ukształtowanie się tego eksportu. Dlatego też rosyjskie sfery gospodarcze i przedstawiciele sowieckich instytucji w rozmowach z przemysłowcami łódzkiimi wyrażali zdziwienie, iż w ten sposób dały się do zerwania czy osłabienia stosunków gospodarczych.

W związku z zerwaniem pertraktacji powrócił delegacji przemysłowców łódzkich z Moskwy spodziewany jest w dniach najbliższych.

KRONIKA

— Wiceprzewodniczący na Ostatnim Groszu. W niedzielę, dn. 20 bm., o godz. 3 i pół po poł. odbędzie się wiceprzewodniczący w siedzibie Zw. Majstrów Fabrycznych na Ostatnim Groszu przy ulicy Wesolej № 18.

Lista Nr. 14 Zjednoczonego Chrześcijańskiego Komitetu Wyborczego do Rady miejskiej w Częstochowie.

W ub. środę złożona została w Głównym Komitecie Wyborczym lista kandydatów do Rady miejskiej w Częstochowie z ramienia Zjednoczonego Chrześcijańskiego Komitetu Wyborczego.

Lista ta oznaczona została Nr. 14. Na naczelnych miejscach figurują: 1) ks. J. Patrzyk, 2) dr. P. Szewowski, 3) K. Plucik, 4) Z. Cardini, 5) dr. S. Nowak, 6) B. Jasiński, 7) A. Januszewski, 8) J. Ściegienny, 9) B. Dzierżbiński, 10) J. Pluta, 11) S. Śmuga, 12) dyr. W. Płodowski, 13) D. Braksator, 14) Z. Wasilewska, 15) J. Mir, 16) M. Hoffman, 17) W. Stanios, 18) J. Więclawski i inni.

Pełną listę Zjednoczonego Chrześcijańskiego Komitetu, na którą głosować będzie całe społeczeństwo chrześcijańskie Częstochowy, podamy w najbliższym numerze naszego pisma.

— Obniżka pensji urzędników. Zamiast dodatku drożyznowego, odpowiadającego wzrostowi kosztów utrzymania w okresie od 15-go listopada do 15-go grudnia, urzędnicy państwowi otrzymają na Nowy Rok uroszenia okrojone: w kategorii od XVI do XII o 1 i pół procent, od XI do IX — o 5 procent i w kat. od VIII do I — 6 proc.

Tłumaczyć to na punkty, najniż-

szym urzędnikom odejmą z uroszenia 1, średnim — 2 i wyższym — 3 punkty.

Ponieważ ostatnia mnożna wynosiła 43 punkty, przeto w kategorii od XVI do XII wynosić będzie na 1 stycznia 42, od XI do IX — 41 i od VIII do I 40 punktów.

Zasadniczo zaś mnożna powinna wynosić 48 punktów.

— Wycofane znaczki stemplowe. Z dn. 20 b. m. wycofane zostaną z obiegu znaczki stemplowe wartości 1 złoty.

Użycie tych znaczków po dniu tym będzie uważane za niedopełnienie ustawowego obowiązku uiszczenia opłat na znaczki stemplowych i pociągacie za sobą dla płatnika następstwa, przewidziane w odnośnych przepisach o opłatach (należnościach) stemplowych.

Termin oraz warunki wymiany wycofanych z obiegu znaczków stemplowych 1-złotowych na znaczki tej samej wartości nowej emisji podane zostaną w osobnym obwieszczeniu.

— Wystawa zabawek choinkowych. W zakładzie dla Bezdolnych Dzieci przy ul. Piotrowskiej Nr. 12 otwarta jest do końca bież. tygodnia wystawa, zawierająca piękne ozdoby choinkowe, wykonane przez dzieci w zakładzie. Ozdoby te sprzedawane są po cenach b. niskich.

Sądymy, że wszyscy urządzający choinkę zamiast przepłacać zagranicę nie świecidełka podają na wystawę i nabędą tanio piękne ozdoby, przyczyniając się zarazem do wspomnienia materialnego dzieci bezdomnych.

Zasiłki dla pracowników umysłowych w Częstochowie.

Z przekazanej przez Min. pracy i op. społ. funduszuwi bezrobocia sumy 187,500 zł. w celu okazania pomocy doradczej pracownikom umysłowym pobawionym pracy w postaci jednorazowej zapomogi Częstochowa otrzymała 6000 zł.

Wypłata zasiłków rozpocznie się w piątek, dn. 18 b. m., w Państw. Urzędzie Pośr. Pracy, przyczem zasiłki otrzymają w pierwszym rzędzie ci, którzy nie pobierali zapomóg w początku bież. miesiąca ani też w końcu listopada. Wysokość zasiłków wynosi 45—100 zł. w zależności od stanu rodzinnego bezrobotnego pracownika.

— Dalszy wzrost bezrobocia. Według danych Państw. Urzędu Pośr. Pracy w czasie od 28 listopada do 5 grudnia rb. było ogółem w całym państwie 261,851 bezrobotnych. W stosunku do tygodnia poprzedniego liczba ta wzrosła o 12,185 osób.

— Lista inteligencji żydowskiej. Bezpартijna inteligencja żydowska złożyła w Głównym Komitecie Wyborczym listę kandydatów do Rady miejskiej. Na liście tej, oznaczonej Nr. 15, figurują na naczelnych miejscach: dr. Batawja, mec. M. Konarski i dr. St. Kon.

— Z wiecu w fabryce Pelztery. W ub. środę, o godz. 5 p. p. został zwołany przez Chrześ. Związek Zaw. wiec robotników fabryki Pelztery.

Wiec zagał i przewodniczył członkiem zarządu Związku Włóknistego p. Wł. Klenk.

Na wstępie zabrał głos p. Sieński, który referował ogólne sprawy robotnicze i sprawę wyborów do Rady miejskiej.

Pod koniec wiecu grupa warcholów z PPS. usiłowała zakłócić spokój zebrania i dorwał się do głosu demagog PPS. Chrząstek, usiłując zaagitować zebranych na socjalistyczną listę.

Otrzymał jednak należyta odprawę od zebranych, którzy nie chcieli słuchać socjalistycznych agitatorów, wznosząc pod ich adresem wrogie okrzyki.

Ostatni przemawiał p. Sieński, po czym wiec rozwiązano, wznosząc na zakończenie okrzyk: „Niech żyje lista chrześcijańska!”

— Opłaty za czynności sądowo-lekarskie. W № 115 „Dz. Ustaw” ogłoszono rozporządzenie ministra sprawiedliwości, ustanawiające nowe normy opłat za czynności sądowo-lekarskie na obszarach, na których obowiązuje rosyjska i austriacka ustawa o postępowaniu karnem. W myśl tego rozporządzenia dety dla lekarzy znawców sądowych oblicza się w ten sposób, że lekarzom urzędowym i profesorom uniwersytetu należą się dety podług

stopnia służbowego, prywatnym docentom uniwersytetu oraz lekarzom naczelnym szpitali publicznych dety VI stopnia służbowego, innym lekarzom dety VII stopnia służbowego, według zasad rozporządzenia rady ministrów o djetach za podróże służbowe funkcjonariuszów państwowych.

— Wydatki na akcję oszczędnościową rządu. Wydatki na akcję oszczędnościową w roku bieżącym wyniosły do dnia 10 b. m. złotych 40,940, w czym ryczałt dla nadzwyczajnego komisarza oszczędnościowego, wojewody Moskalewskiego, kwotę 5,912 złotych. Ryczałt ten obejmuje wynagrodzenie dodatkowe nadzwyczajnego komisarza oszczędnościowego poza poborami jego, jako wojewody, oraz wydatki na podróże służbowe, dety itd., związane z wykonywaniem akcji oszczędnościowej.

— Atrakcje sceniczne w teatrze „Nowości”. Od środy rozpoczęły występy po każdym seansie kinematograficznym świeżo zaangażowani: p. Boczkowski, utalentowany i pełen scenicznej wery humorysta, oraz znana już w naszym mieście z poprzednich występów w „Skali”, p. Rella Głowacka, która odspiewała kilka wdzięcznych piosenek z własnego repertuaru, zyskując powszechny apluz publiczności.

— Kurs dolara. W dniu 17 bm. kurs dolara w Częstochowie w wolnych obrotach wynosił 9 zł. 75 gr.

— Kradzież i ujęcie złodziei. Wawrzyniec Kołaczkiwicz z Pajęcza zameldował policji, że podczas postoju na Rynku skradziono mu z wozu dwa palta. Policja ustaliła, że kradzieży tej doknali Andrzej Głowacki (Mostowa 17) i Wacław Andrzejewski (Bociana 14), którzy jedno palto sprzedali Mani Grinbaum (Nadrzeźna 54), ta zaś zdołała już sprzedać je nieznanemu osobnikowi. Głowacki został aresztowany, jedno palto zaś i 22 zł. za drugie palto odebrano i zwrócono właścicielowi.

— Za lichwę. Policja spisała protokół na Daniela Lisika (Senator-ska 3) za pobieranie nadmiernych cen za gwoździe.

— Kontrabanda tytoniowa w pociągu. W pociągu osobowym pomiędzy Częstochową a Radomskiem policja odnalazła w worku i dwóch walizkach 47 kg. tytoniu, szwarcowanego z zagranicy. Tytoni przewoził Izrael Krakowski, zam. w Radomsku przy ul. Przedborskiej Nr. 1. Protokół wraz ze skonfiskowanym tytoniem przesłano do Urzędu celnego w Sosnowcu.

— Kradzież familijna. Juda Ferens (Warszawska 29) zameldował policji, że w czasie jego nieobecności wstąpił do mieszkania dwie siostry jego zmarłej żony: Fajgla i Brandzla Grykówny (Mostowa 17) i skradły mu pluszowe nakrycia na łóżka, dwie serwety, kawalki aksamitu i materiały itp.

— Awanturnik, poszukiwany przez Sąd. Policja, sporządzając protokół na Stanisława Pułanika z Kawodrzy Górnej za stawianie czynnego oporu, przekonała się, że Pułanik poszukiwany jest przez Sąd Okręgowy w Sosnowcu. Pułanika przesłano do sądziego śledczego II rewiru.

Z KRAJU

(-) Bankructwo firmy w Łodzi. W Łodzi zbankrutowała znana firma włókiennicza „Gottesdiener i Spółka”, mieszcząca się przy ul. Piotrkowskiej nr. 38. Jak się dowiadujemy — pasywa firmy wynoszą przeszło milion złotych.

Właściciele firmy: Jakóba Gottesdienera i Rafała Feinera, na żądanie kilkudziesięciu wierzycieli, z polecenia prokuratora — aresztowano.

Bankructwo znanej firmy wywołało wśród ster handlowych w Łodzi ogromną sensację.

Nowy zarząd klubu Ch--D.

złożył swe mandaty. Warszawa. W kołach parlamentarnych bardzo żywo interesują się obradami klubu chrześcijańsko-demokratycznego. Obrady te rozpoczęły się po godz. 14 i trwały prawie do godz. 17. Przebieg obrad był ogromnie burzliwy. Przedmiotem dyskusji był fakt pokrzywania autorytetem partii klubu chrześcijańsko-demokratycznego polityki p. Koriantego. W trakcie dyskusji zarówno cały wybrany w zesz-

łym tygodniu zarząd jak i komisja parlamentarna, do której wszedł Korianty, zrezygnowali.

Jakkolwiek na rozłam w klubie chrześcijańsko-demokratycznym się nie zanosi, niemniej jednak stanowisko p. Koriantego zostało bardzo silnie zachwiane. Dyskusja dotycząca jego osoby objęła bowiem całą jego działalność polityczną, a przede wszystkim działalność finansową i gospodarczą na Górnym Śląsku.

Ostatecznie obrady klubu Chrześcijańskiej Demokracji zakończyły się kompromisowo.

Prezesem klubu wybrany został ponownie poseł Chaciński, wiceprezesa mianowani zostali: pp. Holeksa, Czerniejewski, Kwiatkowski.

Do komisji politycznej powołano posłów: Błażewicza, ks. Kaczyńskiego, Koriantego, Piechockiego i Wichlińskiego.

(-) Kalesy—Podzamcze. Ministerium kolei zaprowadziło tymczasowy ruch towarowy na wykończonym dn. 20 października odcinku nowowbudowanej linii kolejowej Kalesy — Herby — Podzamcze. Na odcinku tym puszczono wagony z burakami i innymi produktami.

Na śliskich drogach spekulacji.

Mąż naczelniczki poczty za rządowe pieniądze kupował dolary.

Mąż naczelniczki Urzędu pocztowo-telegraficznego w Wojsławicach, niejaki Pochwyszczak, oszołomiony myślą o wielkich zyskach na spekulacji dolarowej w czasie przedostatniej haussy, zdefrudował z pieniędzy rządowych, pozostających w pieczy rządowni naczelniczki 9000 zł. i licząc na dalszy katastroficzny spadek złotego, zakupił za całą sumę dolary, płacąc po 13 czy 14 zł.

Dolar spadł i niefortunny spekulant wówczas dopiero zrozumiał, że stoi nad brzegiem przepaści. Miał zarobku, którym po zwróceniu pieniędzy rządowych spodziewał się grubo wygnać swą kieszę — stanął wobec olbrzymich konsekwencji karnych.

Rozumiejąc, iż niema innego wyjścia, prócz przyznania się do winy i wyrażenia skruchy — udał się do Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Lublinie, opowiedział całą historię od a do z i... powędrował do więzienia, gdzie nie zabraknie mu czasu na rozmyślanie o znikomości złudnych obliczeń domorskiego giełdżarza.

Wielce zamienny to fakt dla stosunków panujących w niektórych urzędach prowincjonalnych.

Natychmiast po wykryciu defraudacji wyjechał do Wojsławic z Lublina delegat Dyrekcji Poczty i Telegr. celem przeprowadzenia śledztwa i zarządzenia aresztowania naczelniczki urzędu. Sprawców nadużycia czeka surowa kara.

Ogłoszenie.

Sekwestrator przy Urzędzie Skarbowym podatków i opłat skarbowych w Częstochowie podaje do wiadomości publicznej, że w celu ściągnięcia należności skarbowych z p. Iglkowskiego Jana od godziny 10 rano w Mykanowie odbędzie się licytacja publiczna w drugim terminie dnia 28 grudnia 1925 r. dla sprzedaży ruchomości należących do p. Iglkowskiego Jana na pokrycie zaległych podatków skarbowych w kwocie 1.401 zł. 48 gr. 3 pary koni, 1 krowa, 2 cielęta, 1 młocznia. Sekwestrator wzywa licytantów o stawienie się w oznaczonym terminie z gotówką.

Sekwestrator Cz. Lutrowicz.

Sekwestrator przy Urzędzie Skarbowym podatków i opłat skarbowych w Częstochowie, podaje do wiadomości publicznej, że w celu ściągnięcia należności skarbowych z Kinda Altera odbędzie się licytacja publiczna w drugim terminie dnia 29 grudnia 1925 r. od godziny 10 rano na Nowym Rynku w Częstochowie dla sprzedaży ruchomości należących do A. Kinda na pokrycie zaległych podatków: 1 żrebak, 3 klacze, 1 powóz, 2 kredensy, 1 otomana, 4 fotele, 4 krzesła, 1 toaleta, 1 bielizniarka, 5 kap pluszowych, 1 tremo, 1 maszyna do szycia i 1 stol. Sekwestrator wzywa licytantów o stawienie się w oznaczonym terminie z gotówką.

Sekwestrator Koźmiński.

